

Sprawozdanie z organizacji Turnieju Młodych Fizyków w roku 2003

Turniej Młodych Fizyków jest to impreza dla uczniów szkół średnich organizowana pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Instytut Fizyki PAN jest faktycznym współorganizatorem tej imprezy od szeregu lat: tu odbywają się zawody turniejowe "regionalne" oraz finałowe, wielu pracowników Instytutu jest zaangażowanych w ocenianie prac uczniowskich oraz uczestniczenie w jury zawodów turniejowych.

Turniej jest organizowany w trzech etapach:

- w etapie korespondencyjnym uczniowie, tworzący szkolne drużyny, opracowują rozwiązania problemów turniejowych i przesyłają swoje prace do jednego z dwóch ośrodków (drugim ośrodkiem, obok IF PAN jest Pałac Młodzieży w Katowicach),
- drużyny wyselekcjonowane w etapie korespondencyjnym uczestniczą w zawodach "regionalnych", organizowanych równolegle w Katowicach i Warszawie,
- drużyny wyselekcjonowane w etapie korespondencyjnym spotykają się w zawodach finałowych, zawody te odbywają się na terenie IF PAN, a obowiązującym językiem referatów i dyskusji jest język angielski.

Łącznie w Turnieju Młodych Fizyków 2003 uczestniczyło 37 drużyn z całej Polski (w poprzednim roku 31 drużyn) skupiających 212 uczniów (w 2002 r. uczestniczyło ok. 160 uczniów). Szczególnie duży wzrost dotyczy liczby drużyn, które nadesłały swoje prace do IF PAN – 23 drużyny, w porównaniu z 18-ma drużynami w roku 2002.

Wszystkie prace uczniowskie zostały ocenione niezależnie przez dwie osoby, w większości pracowników i doktorantów IF PAN. Ze względu na dużą liczbę uczestniczących drużyn oraz wysoki poziom prac do uczestnictwa w zawodach „regionalnych” zaproszono aż siedem drużyn (w poprzednim roku – pięć drużyn), które reprezentowały następujące szkoły:

LO im. ONZ w Biłgoraju,
III LO im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni,
I LO im. Tadeusza Kościuszki w Legnicy,
XXXII LO im. Haliny Poświatowskiej w Łodzi,
XXVII LO im. Tadeusza Czackiego w Warszawie,
XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie,
I LO im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku.

Zawody te odbyły się w dniu 5 kwietnia w Auditorium IF PAN oraz w sali seminaryjnej (nr 305) udostępnionej przez Centrum Fizyki Teoretycznej PAN. Zorganizowanie zawodów z tak dużą liczbą drużyn wymagało podjęcia zwiększonych wysiłków organizacyjnych, udziału większej liczby jurorów i zapewnienia wyżywienia oraz zakwaterowania dla zwiększonej liczby osób.

Dwa pierwsze miejsca w zawodach „regionalnych” zajęły drużyny I LO im. Tadeusza Kościuszki w Legnicy oraz XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie. Drużyny te spotkały się 10 maja w finale Turnieju Młodych Fizyków 2003 z drużynami Grupy Twórczej *Quark* z Pałacu Młodzieży w Katowicach oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Mieszka I w Świnoujściu, które zajęły najwyższe lokaty w zawodach „regionalnych” rozegranych w Katowicach.

W zawodach finałowych, zgodnie z Regulaminem, obowiązywał język angielski. Referaty i dyskusje były oceniane przez jury pod przewodnictwem prof. dr hab. Macieja Kolwasa, w skład którego wchodził pracownicy naukowcy Instytutu Fizyki PAN, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Warszawskiego, a także jurorzy zagraniczni (ponad połowa głosów należała do jurorów spoza Warszawy). Po stojącej na wysokim poziomie – zarówno pod względem merytorycznym, jak i językowym – bardzo wyrównanej i emocjonującej rywalizacji pierwsze miejsce zajęła drużyna XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Warszawie, drugie – drużyna I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Legnicy, trzecie – drużyna Grupy Twórczej "Quark" z Pałacu Młodzieży w Katowicach.

Zwycięska drużyna reprezentowała następnie nasz kraj w XVI Międzynarodowym Turnieju Młodych Fizyków, który odbył się w Upsali w dniach 1 - 8 lipca 2003 r. z udziałem dwudziestu dwóch krajów. Polska drużyna zajęła w XVI Międzynarodowym Turnieju Młodych Fizyków drugie miejsce, co wobec tak licznej obsady i silnej konkurencji można uznać za duży sukces, tym większy, że drużyna składała się z uczniów młodszych klas licealnych (trzecich i pierwszych), którzy uczestniczyli w Turnieju po raz pierwszy. Pełniejsze informacje o XVI Międzynarodowym Turnieju Młodych Fizyków są dostępne na stronie internetowej www.fyrisskolan.uppsala.se/iypt.

Zawody, zarówno "regionalne", jak i finałowe trwały cały dzień (były to soboty). Drużyny przybyłe z dalszych miejscowości były zakwaterowane w pokojach gościnnych IF PAN. Instytut udostępnił nieodpłatnie salę Audytorium oraz udzielił 25 % zniżki na noclegi w pokojach gościnnych w dniach 9-10 maja 2003 r. Wysokość tej zniżki oraz wartość udostępnienia przez IF PAN sali Audytorium oraz sprzętu (jak np. projektor multimedialny) została oceniona na 2.748 zł. Turniej był sponsorowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Fundację Bankową im. L. Kronenberga, Fundację J&S Pro Bono Poloniae, która sfinansowała podróże zagraniczne, oraz Polskie Towarzystwo Fizyczne. Do grona sponsorów należy też zaliczyć Zakład Teorii Cząstek Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, który ufundował nagrodę w postaci uczestnictwa jednej drużyny w "Przedszkolu" Zakopiańskiej Szkoły Fizyki Teoretycznej.

Dzięki dotacjom sponsorów możliwe było honorowanie oceniania prac oraz uczestniczenia w jury zawodów pewnym wynagrodzeniem. Wszelkie prace organizacyjne związane z Turniejem były natomiast przez niżej podpisanego wykonywane społecznie.

W organizację TMF 2002 byli zaangażowani następujący pracownicy i doktoranci IF PAN:
– sprawdzanie prac pisemnych (kolejność według liczby sprawdzonych prac)

dr Adam Nabiałek,
dr Andrzej Nadolny,
dr Maria Gutowska,
dr Kazimierz Piotrowski,
mgr Szymon Bauch,
dr hab. Włodzimierz Jastrzębski,
mgr Piotr Kortyka,
mgr Marcin Zientara,
dr Paweł Kaczor,
dr Jerzy Pełka,
dr Magdalena Załuska-Kotur,
prof. dr hab. Tadeusz Skośkiewicz,
mgr Igor Sydoryk.

– uczestnictwo w jury zawodów turniejowych w dniach 5 kwietnia i 10 maja 2003 r.

prof. dr hab. Maciej Kolwas, *Przewodniczący Jury*
mgr Szymon Bauch
dr Paweł Kaczor,
dr hab. Ludwik Lis,
dr Adam Nabiałek,
dr Andrzej Nadolny,
dr Kazimierz Piotrowski,
prof. dr hab. Tadeusz Skośkiewicz,
mgr Igor Sydoryk,
dr Magdalena Załuska-Kotur,
mgr Marcin Zientara.

Pełniejsze informacje o Turnieju Młodych Fizyków, w tym również o edycji roku 2004 wraz z zadaniami można znaleźć na stronie internetowej <http://ptf.fuw.edu.pl/tmf.html>.

dr Andrzej Nadolny

08. 01. 2004 r.